

KÜRTÖS

XV. évfolyam 10. szám

Közéleti havilap

2017. október

Ára 0,40 EUR 150,- Ft

Nyelvek európai napja

Szeptember 26-a a nyelvek európai napja. Az utóbbi időben szinte egész Európában nagyon sokat beszélnek a nyelvekről, főleg a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatáról egy-egy országban. Bármilyen korlátozás a nyelvek használata terén sok-sok negatívummal jár, ennek ellenére sok helyen görcsösen ragaszkodnak a helyi nyelvtörvények betartásához. Egyik indokuk, hogy a többségnek meg kell védeni saját nyelvét a kisebbség ellenében. Ez leírva is, olvasva is nevetségessé teszi hirdetőit, alkalmazóit. Persze ez még nem javít a helyzeten, sőt. Akik ebben tehetnének valamit, azok igyekeznek elsiklani felette, nem foglalkozni vele, mert magasztosabb feladatok megoldására hivatottak. Szegény együgyűség! Balázs Géza, az ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára mondta: Aki jól érzi magát a bőrében, kultúrájában és nyelvében, az kiváló állampolgár, ezért tanácsolja mindenkinek, hogy hagyják békén a nyelvet.

Legutóbb Ukrajna kavarta fel a port, mert a több tízmilliós ország félti nyelvét a kisebbségektől, ezért Petro Petrosenko aláírta a nem csak magyarok között megrökönyödést kiváltó új oktatási törvényt, amelyet a kijevi parlament szeptember 5-én fogadott el. Ez többek közt Oroszország, Magyarország, Románia és Lengyelország heves tiltakozását váltotta ki, ugyanis a nemzeti kisebbségek anyanyelvi oktatása csak az első négy osztályban lesz engedélyezett. A hírre a magyar külügyminiszter postafordultával bejelentette, hogy Budapest „az Európai Unióban blokkolni és vétózni fog minden olyan lépést, amely a keleti partnerség program jegyében Ukrajnának újabb előrelépést jelenthetne az európai integrációs folyamatban“. A Magyar Országgyűlés egyhangú szavazással fogadta el azt az ötpárti határozati javaslatot, amely „a jogtipró ukrán oktatási

törvény elítéléséről és az ellene való fellépésről“ szól. A képviselők egyben felhívják Ukrajna vezetőit, tartsák tiszteletben a demokrácia és a jogállamiság közös európai értékeit, amelyeket valamennyi nyilatkozatukban mindeddig maguk is hangoztattak, és tartózkodjanak a jogszabály hatályba lépésétől. A törvénnyel az Európa Tanács is foglalkozott, és határozatot fogadott el: Az új

ukrán oktatási törvény nem teremt megfelelő egyensúlyt a nemzeti kisebbségek nyelve és az ország hivatalos nyelve között, a szabályozás ilyen formájában akadályozza a nemzeti kisebbségek anyanyelven történő tanítását. A tanács egyértelműen ellenzi, hogy Kijev növelje a szomszédos országok közötti feszültséget, és azon az állásponton van, hogy a régió országainak együtt kell működniük annak érdekében, hogy az európai értékek gyökeret verjenek és megerősödjenek Ukrajnában. Az elfogadott határozat továbbá elvárja, hogy Ukrajna hajtsa végre az elfogadott törvény módosítását az Európa Tanács alkotmányjogi szakértőkből álló testületének, a Velencei Bizottság elvárásainak megfelelően.

A nacionalista erőknél azonban más a véleményük. Brenzovics László parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke elmondta, „hogy a szeptember 5-i szavazás napján kaotikus állapotok uralkodtak a törvényhozásban, felolvastak egy olyan módosító javaslatot, amit a képviselők nem is kaptak kézhez, mindenfajta érdemi konzultáció nélkül egy szűk kör fogalmazta meg a 7. cikkely végső változatát, s a parlament úgy szavazta azt meg, hogy a képviselők 90 százaléka nem is tudta, mire voksol. Sajnos, azt kell mondanom, ilyen is csak Ukrajnában történhet meg...“

(Folytatás a 2. oldalon)

„Nyelvünk izei gazdagon kiforrtak. A magyar szóból finom műszer lett, zajtalan sebességű gép, mellyel a mérnöki elme könnyedén alakíthatja fogalmait. De a lélek homályos vidékeit is lágyan kiemeli mélyeiből költőink ihlete. Nyelvünkkel megmintázhatjuk a kővágó motorok perqő zaját s az udvar sarkában gubbasztó maroknyi szalmaszemét aliq-aliq zizzenő rebbenését. Egyszóval nyelvünk ősi és modern, erdei, mezei és városi, ázsiai és európai.“

József Attila

Nyelvek európai napja

(Folytatás az 1. oldalról)

Sokat mondó az a tény is, hogy Szlovákia mélyen hallgat az ügyben. Ugyan hogyan is foglalhatna állást, amikor nálunk is az utóbbi időben újból felütötte magát a nyelvhasználati hullám, amikor újból magasabb szinten kellett foglalkozni az egyes ügyekkel. Ausztriában az osztrák népcsoportok újrafoglalmazták mit akarnak ma, és mit szeretnének a jövőben. Pl. új népcsoporttörvényt, magasabb pénzügyi támogatást, új nyelvtörvényt, új iskolatörvényt, új sajtótámogatási törvényt; kell közvetlen politikai képviselőt a szövetségi kormányban, a nemzeti tanácsban, az egyes tartományok és városok vezetésében hierarchikusan le, egészen a falusi önkormányzatokig. Megfogalmazták, hogy lobbira van szükségük nemzeti és nemzetközi szinten, pl. az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójára (FUEN), amely jelenleg Európa-szerte támogatókat gyűjt, a „Minority SafePack - egymillió aláírás az európai sokszínűségért” keretében.

Azzal a céllal, hogy az EU ismerjen el jogi aktusokat a nemzeti és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek védelmének javítása, valamint az Unió kulturális és nyelvi sokszínűségének megerősítése céljából. Ezzel szemben mi a helyzet nálunk? Friss hír, hogy a szlovák külügyminisztérium megerősítette, Szlovákia is csatlakozott ahhoz a keresethez, amelyet Románia nyújtott be a luxemburgi Európai Bíróságon, s melynek célja a Minority SafePack nevű kisebbségi kezdeményezés megállítása. Információk szerint ezt hivatalosan az igazságügyi minisztérium dolgozta ki, amelyet a HÍD jelöltje, Lucia Žitňanská vezet. Kommentár nélkül, köszönjük szépen!

Összeállította: Balogh Gábor

Megemlékezés

Ne jöjj el sírva síromig,
Nem fekszem itt, nem alszom itt;
Ezer fűvő szélben lakom,
Gyémánt vagyok fénylő havon,
Érő kalászon nyári napfény,
Szelíd esőcske őszi estén,
Ott vagyok a reggeli csendben,
A könnyed napi sietségben,
Fejed fölött körző madár,
Csillagfény sötét éjszakán,
Nyíló virág szirma vagyok,
Néma csendben nálad lakok,
A daloló madár vagyok,
S minden neked kedves dolog...
Síromnál sírva meg ne állj;
Nem vagyok ott, nincs is halál.

Soha el nem múló
szeretettel
emlékezünk drága
szerettünkre,

ifj. **RÁDLER
LÁSZLÓRA**,
akit a halál 25 éve
október 19-én
tragikus hirtelenséggel
kiragadott
családunkból!

Tisztelet emlékének!

Miniszteri látogatás Nagykürtösön

Szeptember 26-án Nagykürtösre látogatott Solymos László környezetvédelmi miniszter, valamint Alexandra Magulák, az environmentális programok és projektek szekciójának vezérigazgatója és Peter Kalivoda, az Environmentális Alap igazgatója. A járási munkaügyi hivatal nagytermében Lestyánszky Viktor, a Most-Híd járási elnöke, Ipolyhídvég polgármestere köszöntötte a minisztérium képviselőit.

A járás polgármestereivel való találkozón Solymos László arról beszélt, hogy a környezetvédelmi minisztérium felhívást készített a leszakadó járásiak részére, és a mostani összejövetel jó alkalom arra, hogy az ágazat jelenlévő szakemberei részletesen ismertessék a faluvezetőkkel a felhívásban szereplő szándékokat. A tájékoztatások elhangzása után a polgármestereken volt a sor, akik főleg a hulladékgazdálkodás projektjeivel, illetve az azzal összefüggő problémákkal kapcsolatosan kérdezték a környezetvédelmi minisztérium illetékeseit.

Mind a minisztérium képviselői, mind a polgármesterek hasznosnak találták a találkozót.

/Pk/

A Magyar Közösség Pártja megyei képviselőjelöltjei a Nagykürtösi járásban

1. Balík László, 61 éves, nőgyógyász, Nagykürtös
2. Jámbor László, 65 éves, vállalkozó, Apátújfalu
3. Korcsok Anikó, 43 éves, logisztikai asszisztens, Ipolykeszi

NŐI SORSOK ARAD ÉS '56 UTÁN

Csernovics Emília, Szinyei Merse Anna, Szentgyörgyi Horváth Krisztina, Kapitány Katalin, Lucia Conchetti, Reviczky Mária, Sissány Elíz, Schmidt Emma, Paulina Kakowska, Domicella Bilinska, Duffaud Karolina.

Férjeik nevét mind ismerjük, ők az aradi vértanúk özvegyei. Sokáig az ismeretlenség homályában maradtak, pedig az aradi börtönökből kikerült levelek hozzájuk is íródtak.

E bátor asszonyok támogatták férjeiket a szabadságharc alatt, akár a harctérre is utánuk mentek. A világosi fegyverletétel után rendszeresen látogatták férjeiket az aradi várbörtönben, jó szóval, étellel-itallal tartották bennük a lelket. Nemcsak saját férjeikről gondoskodtak, hanem a nőtlen katonatársaikról is. Feljegyzések tanúskodnak arról, hogy Poeltenberg Ernő hitvese, Paulina Kakowska több ízben is járt Bécsben, kegyelmet kérve, míg Schweidel József neje Domicella Bilinska Pesten próbálkozott ugyanezzel, mindketten hiába.

Az özvegyek sorsa közel hasonlóan alakult a kivégzések után. Mindannyiukat nehéz életkörülmények közé lökték, vagyonuktól megfosztva őket. Egyikük tejegyzést vezetett, Damjanich felesége kézimunkából tartotta el magát. Emellett el kellett viselniük a folytonos osztrák titkosszolgálati zaklatást, pereskedniük kellett egykori tulajdonukért, férjeik holttestéért. Visszaélések történtek a nevükben, miközben ők csak tovább próbáltak lépni.

Sissány Elíz, Szinyei Merse Emma és Schmidt Emma újraraházasodott, a többiek özvegyként élték életüket. Szívügyük volt lehetőségeik szerint támogatni a szabadságharc után árván, özvegyen maradtakat, Csekonics Emília és özvegy Batthyányné árvaházat is alapított, illetve megalakították a Magyar Gazdasszonyok Egyesületét, de mindvégig igyekeztek a háttérben maradni.

A császártól és a kiegyezéstől tüntetőleg távol tartották magukat, pedig „csak egy térdhajtás” - amit Ivánka Imre, egykori 48-as honvédtiszt ajánlott Damjanichnének - anyagilag stabilá tette volna életüket.

Visszavonultságban, csendesen éltek családjukért, ápolva hitvesük hősi emlékét. Október 6-án Rájuk is emlékezzünk!

Nem kevésbé voltak bátrak '56 lányai és asszonyai. Amellett, hogy munka és család mellett támogatták férjeiket, maguk is ott voltak az utcai barikádon, szó szerint több fronton is kivették részüket a forradalmi eseményekből. A főképp paraszti és munkásrétegből származó nők főleg a sebesültek ellátásában, ételosztásnál segítettek. Az egyetemista lányok a röpiratok terjesztésében, hírvívésben jeleskedtek, de nem féltek akár fegyvert is ragadni.

Név szerint három kiemelkedő nőalakot ismerünk:

Wittner Mária, akit életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték az eseményekben való aktív részvételéért, motoron szállítja a sebesülteket, a Rádiónál maga is fegyverrel segíti a pesti srácokat. Emlékeiről könyvet is írt.

Politikai szerepvállalásáról ismerhetjük Kéthly Annát, aki 1956 októberében az újrászerveződött Szociáldemokrata Párt elnöke lett. A szovjet bevonulás után Belgiumba emigrált.

Nem élte túl a megtorlást Tóth Ilonka, akit koncepciósszerűen egy ÁVH-s tiszt állítólagos megöléséért halálra ítélték és kivégezték. 25 évesen meghalt, „bűne” mindössze annyi volt, hogy sebesülteket ápol, és röpcédulákat írt.

Talán ismertebb történet a forradalmi események után az 1956. december 4-i megmozdulás, a nők tüntetése. A férjek, fiak halála után már nem csak a családban vállalt szerepre ítéltettek, aktív megmozdulásra lettek kényszerítve. Gyásruhába öltözve, virággal a kezükben ezek vonultak, emlékezve minden hősi halott férjre, apára, fiúra, testvérre.

'56 ősze a nők életében is változást hozott, már nemcsak háziasszonyok, anyák és lányok, hanem hősi halált halt katonák, életüket nem féltő ápolók, magukra maradvak kereső nők lettek.

Emléküket tisztelettel és kegyelettel megőrizzük.

Simoncsics Sára

BEIRATKOZÁSI ÖSZTÖNDÍJAK ÁTADÁSA IPOLYBALOGON

A Rákóczi Szövetség jóvoltából - az előző évekhez hasonlóan - az idén is tízezer forint értékű beiratkozási ösztöndíjban részesültek a

magyar iskolákba iratkozott elsősök, ill. azok szülei. Ipolybalogon 2017. szeptember 13-án került sor az ösztöndíjátadásra. Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke, Csáky Csongor, a Szövetség főtthkára, Bálint Péter,

Ipolybalog polgármestere, Régi Zsolt, Inám polgármestere, valamint György Ferenc lelki-

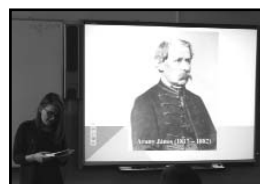
atya és az alapiskola igazgatója, Molnár Barnabás. A kis elsősök és szüleik egy rövid kultúrműsort tekinthettek meg, majd az igazgató úr köszöntötte a megjelenteket. Ezt követően Halzl József és Csáky Csongor szölköz, majd a támogatási szerződések aláírása után a szűlkők megkapták az ösztöndíjat.

-ná-

ARANY JÁNOS-EMLÉKNAP AZ IPOLYI ARNOLD ALAPISKOLÁBAN

Az ipolybalogi alapiskola diákjai - csatlakozva a Pozsonyi Magyar Intézet felhívásához - október 5-én rendhagyó irodalomórakon emlékeztek Arany János születésének 200. évfordulójára. A versolvasáson, ill. szavaláson kívül egyéb, a hagyományos órai tevékenységet meghaladó foglalkozások keretében részletesebben megismerkedhettek az Arany-életmű egy-egy darabjával. Az 5. osztály témája a Családi kör,

a 6. osztályé a Rege a csodaszarvasról, a hetedikeseké a Toldi, a nyolcadikosoké az Aranyballadák (középpontba állítva A walesi bárdok címűt), a 9. osztályban kortárs költők, írók versei prózái kerültek terítékre, amelyeket Arany Toldija ihletett. Az irodalmi szövegek olvasásán és előadásán kívül játékos feladatokkal, interaktív tananyaggal, csoportmunkával, tanulói beszámolóval, megzenésített Aranyművek hallgatásával színesítettük a rendhagyó irodalomórákat.

-ná-

Asztalitenisz 2017

A 2016/2017-es szezonban asztalitenisz-csapatunk a 4. liga 6. helyén végzett. A bajnokság befejeztével első ízben került megrendezésre a Korona Kupa bajnokság. A ver-

senyen 16 játékos vett részt. A résztvevő csapatok: Barsbaracska (Bardoňovo), Fülek (Fíľakovo), Kékkő (Modrý Kameň) és Ipolybalog-Kiscsalomja csapata. A játékosokat két nyolcas csoportra lettek szétosztva, és mindkét csoportból az első két helyezett jutott tovább. Ez után az elődöntőre került sor, ahol Bevíz-Súth és Kremnický-Pál összecsapásokra került sor. A döntőben Bevíz József és Pál Gábor (Fülekről), a harmadik helyért Súth Ákos és Kremnický József mérkőzött.

A torna végeredménye:

1. hely - Bevíz József (Ipolybalog-Kiscsalomja)
2. hely - Pál Gábor (Fülek)
3. hely - Súth Ákos (Ipolybalog-Kiscsalomja)

Az egész nap folyamán remek hangulatban zajlottak a mérkőzések, s bízunk benne, hogy további folytatása lesz a Korona Kupának. Egyben itt szeretnénk megköszönni Ipolybalog Község Önkormányzatának az élen Bálint Péter polgármester úrnak a támogatását!!!

A 2017/2018-as idény első mérkőzése Ipolybalog-Kiscsalomja „A” - STO Podkonice „B” 9-9

A hazaiak pontszerzői: Kremnický József 3/1, Súth Ákos 3/1, Bevíz József 1/3, Šimko-Kremnický 1/0, Bevíz-Súth 1/0.

Súth Ákos

Szondysok Sztrégován, a Madáchok ősi fészkeiben

„Nem adhatok mást, csak mi lényegem.“

Az ipolysági Szondy György Gimnázium harmadik osztályos diákjaiként meghívtunk a Madách Imre Irodalmi Napok október 6-ai rendezvényére, amelyre az alsósztrégovai Madách-kastélyban került sor. Nagyon örültünk és megtiszteltetéssel fogadtuk Jarábik Gabriella, a Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma igazgatónőjének szíves invitálását. A Madách-kastély egyszerűen gyönyörű, az épület kívülről is építészeti remekmű, odabenn pedig szépen beren-

dezett múzeum fogadja a látogatót. Diaktársaimmal megígérve hallgattuk a Madách életéről szóló előadást, s nem kis örömeinkre bepillantást nyerhettünk az „oroszlánbarlangba“ is. Madách nevezte így dolgozósobáját, ahol Az ember tragédiája, a magyar irodalom egyik legnagyobb hatású műve született. Nagy tetszést keltettek a korabeli dokumentumok, kéziratok, régi bútorok s az író legfontosabb gondolatait tartalmazó feliratok, mint például az épület bejáratában lévő egyik legismertebb idézet az „Óh, hol vagyok, hol vannak álmaim?“ Nem hiányozhat innen a Tragédia híres befejező mondata sem: „Mondottam ember: küzdj és bízva bízzál!“. Akik időt szánnak a mű elolvasására, egyfajta időutazáson vehetnek részt.

Mindezek után Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum Arany-buszában berendezett interaktív kiállítást is megtekinthettük. A tárlat versek, képek, különféle dokumentumok

segítségével mutatja be Arany János életét, költészetének máig ható jelentőségét. Az egész ötletet felettébb különlegesnek találtam, úgy éreztem magam, mint aki Arany János lelkében jár-kel. Az események sorra követték egymást. Praznovszky Mihály Madách arany napjai - Madách és Arany irodalmi barátsága című könyvének bemutatóján a szerzővel E. Csorba Csilla művészettörténész beszélgetett. Jó volt hallgatni a fanyar humorral megáldott író észrevételeit,

frappáns gondolatait. Egyféle részegség ez, amit nem az ital, hanem a szavak ereje idéz elő. Ezek után iskolánk diákjai, Vámos Beatrix és Urblik Tamás részleteket olvastak fel a műből magyar és szlovák nyelven. Egy idézet a könyvből: „A tény viszont tény: a sztrégovai kastély parkjában együtt sétált a kor két zsenije:

a Toldi költője és Az ember tragédiája írója. Nem akármilyen helyszíne ez a magyar irodalmi emlékezetnek.“

Egy kis szünet után Arany János A nagyidai cigányok című művéből kaptunk ízelítőt Gál Tamás színművész élvezetes előadásában. A mű sajátos értelmezésével és frenetikus tolmácsolásával mindenkit lenyűgözött. A délután folyamán a kastély udvarában közösen ültettünk el egy tölgyfát, amely majd büszkén hirdeti Arany és Madách barátságát.

ságát. Innen elsétáltunk Madách Imre monumentális síremlékéhez. A sír felett Rigele Alajos alkotása magasodik. Mivel eme rendezvényre október 6-án, nemzeti gyásznapon került sor, egyperces néma csennel tisztelegtünk az aradi vértanúk emléke előtt. Ezután iskolánk diákja, Szilvási Bianka előadásában hallhattuk Juhász Gyula Madách című költeményét. Az emlékbeszédet dr. Fűzfa Balázs irodalomtörténész tartotta. Szavaival élve: Madáchot olvasni, bizony

nem könnyű feladat, mégis azt hiszem, az irodalomkedvelők számára ez egy alapmű. Diákjainkat, Szuketi Istvánt és Kovács Patríciát érte a megtiszteltetés, hogy iskolánk nevében elhelyezhették koszorúnkat a síremléken, amely a kastély parkjának őszi színeiben pompázó fái árnyékában található. Majd meghatottan, emelkedett hangulatban énekeltük el a Szózatot.

Mindannyiunk nevében köszönöm, hogy részese lehettem a Madách Imre Irodalmi Napoknak Sztrégován.

Jánoska Beatrix

Életem első szüreti mulatságáért Szegedről Ipolyhídvégre kellett mennem. Ezelőtt nem látott készülődést figyeltem meg a településen, már az autóból látszott, hogy itt bizony komolyan veszik az őszi díszítést. Minden ház és porta őszi színekben pompázott, hála a sok gyü-

mölcsnek, levélnek, melyekkel a kapukat, előkerteket díszítették. Mindenki kivette a részét a szépítésből, ki inkább vicceset alkotott, ki egyszerűbbet, de mindenki kreatívan oldotta meg a feladatot, nem volt két egyforma dekoráció.

A helyiek mindannyian kivették részüket a vendéglátásból, egy-egy tál sütemény, egy pohár must vagy bor minden gazdánál és háziasszonynál megköszönhető volt. (Tapasztalataim szerint legalább 15-féle pogácsát kínáltak, többet nem tudtam megköszölni, mert nem fért belém több.)

Az eseménysorozat délután misével kezdődött, ahol máris újdonságokra leltem. Az oltár előtt termékekből, zöldségekből fantasztikus dekorációt készítettek, melyet a plébános úr a szertartás alatt meg is áldott, kérte a Jóisten áldását a bőséges termésre, hálát adva az ideért. Számomra a másik újdonság a Rimóci Rezesbanda volt, akik (orgonaszó he-

SZÜRETI VIGADALOM IPOLYHÍDVÉGEN

lyett) kísérték a hívek énekét a mise alatt. Különös, ámde csodás hangzása maradandó élményt okozott.

A templomból kijöve kezdetét vette a teljes faluhosszigan tartó felvonulás. Idénytermésekkel díszített, a prést és a zenekarokat szállító traktorok álltak a menet élére. Őket a bolond-menyasszony és völgegy követte, akit a bíró annak rendje s módja szerint elébb összeesketett.

A menetben részt vettek csodás népviseleteikben a környező települések népi éneklőcsoportjai, akik minden megállónál önálló produkcióval szórakoztatták a felvonulókat. Rengeteg fiatal és gyerek vett részt a menetben, akik tovább viszik e hagyományt.

A felvonulás a focipálya mellett lévő szabadtéri színpadnál ért véget, ahol közös vacsora, koncertek és mulatság vette kezdetét. Gasztronómiai ismereteimet pedig a murci megköstölésével és megismeréssel bővítettem.

Az esemény kísérőrendezvényeként pedig a kultúrház adott otthont a helyi régiségekből, értékekből álló szakrális

gyűjteménynek, mely a falu hitéletének kézzelfogható gazdagságát mutatta be.

Nagyon szép és jókedvű délutánt töltöttünk el együtt, köszönet érte az ipolyhídvégieknek!!!!!!

Simoncsics Sára

2017. október 8-án színes, ünnepélyes népviseletbe öltözködtünk. Még a napocska is kisütött ránk, hiszen hálánkat szerettük volna ezúton kifejezni az idén megtermett gabonáért, gyümölcsért, zöldségért és mindenért, amit a föld és az Úr adott az asztalunkra. Biztos vagyok benne, hogy fentről örömmel néztek minket elődeink, akik büszkéek lettek volna ránk ezen a

szép ünnepnapon. Mi tagadás, én is nagyon örültem, hogy a fiatalabb korosztály is csatlakozott hozzánk. Viszont kell a „hajtóerő“, mondogatta sokszor anyósom, Bombor Gáborné. Igen, nagyon is igaza volt, mert évről évre ugyanazokra az emberekre számíthatok, de mégis nógatni kell őket. Végül itt az eredmény,

elégedettek voltunk, és mondták, hogy szépek is. Hát kell ennél több vagy nagyobb dicséret? Nekünk már így is megérte...

A templomba elvittük a kenyeret, bort és a föld terményét, amelyet lelkiatyánk a szentmise keretében megáldott. Mgr. ifj. Laboda Róbert egy fantasztikus dallal tette ünnepélyesebbé a szentmisét gitár kíséretével. Szent Demeter-templomunk gyönyörű virágdíszítésben pompázott. A mise után átvonultunk a kultúrházba, ahol fellépett a Csemadok Bussai Alapszervezetének asszonykórusa egy népdalcsokorral. Ezt követően finom ebédben volt részünk, hagyományos kelesztett kalácsokat

SZÜRETI ÜNNEPSÉG BUSSÁN

eszegettünk, és végül kávézás közben, a már előzőleg említett Laboda Róbert legújabb verseskötetét mutatta be a jelenlévők-

nek kötetlen beszélgetés formájában. Majd közösen énekeltünk, felidézünk sok-sok közös emlékeket, és így nagyon gyorsan, de hasznosan telt el a vasárnap.

Persze nagyon ízlett mindenkinek a murci, a bizonyíték is arra utal, mert mind elfogyott. Hát ilyen volt nálunk az idei szüreti ünnepség.

Mindenkinek köszönöm a közreműködését és a segítségét.

Bombor Ivett

A mosoly, a vidámság fiatalít

/Október, az idősek hónapja margójára/

Ki ne szeretne fiatal maradni és nem megöregedni? Erre a kérdésre, azt hiszem, egyértelmű a válasz. Ha választani lehetne, mindenki a fiatalság mellett tenné le a voksát. Ám az emberi élet időben és térben zajlik, ezért mindenkit elér egyszer az öregség. Mégis vidáman, mosolyogva megöregedni úgy, hogy az idős emberből belülről áradjon a derű, ez már egyfajta művészet és bölcsesség.

Ipolynyéken immár két éve működik az Idősek Napközi Otthona /Denný stacionár/, amelyet egy fiatal házaspár, Kušický Michal és Kušická Ildikó működtet, ahol a nap minden percében az idős emberek körül forog a világ. Odafigyelnek problémáikra, gondjaikra, segítik őket, hogy a nap folyamán ne

érezzék magukat magányosan. Két napközis gondozónő, Erzsike és Gabika segítik az időseket, és sok olyan lehetőséget megragadnak, amely lelki feltöltődést ad az idős gondozottaknak. Közösen énekelnek, imádkoznak, a világháló segítségével szentmisét hallgatnak. Ha úgy hozza kedvük, kézimunkáznak, horgolnak, kötnek, társasjátékoznak, közben beszélgetnek. A nap folyamán nincsenek egyedül, nem bántja őket a magány, nem vesz erőt rajtuk az elhagyatottság érzése. Ezért ilyen vidámak és mosolygósak, mint a kép is mutatja, mert tudják, hogy ahol a napjukat töltik, az Idősek Napközi Otthonában, ott szeretetet kapnak. Ha szomorúan kezdődik a napjuk, belépve az otthon ajtaján, máris vigasztalásban részesülnek. A két gondozónő és az intézményt vezető házaspár mindent megtesznek, hogy az idősek arcán derű és mosoly legyen.

Mai rohanó világunkban, amikor a családtagok dolgoznak, jó esetben itthon, de van úgy, hogy más országokban találják meg a számításaikat, nincs, aki az idős emberekkel törődjön. Nincs, aki rájuk figyeljen, segítse őket öregségükben, betegségeikben, gondjaikban, bajaikban, ezért jó, ha a községben működik az Idősek Napközi Otthona, mint pl. Ipolynyéken is. A világ rohamosan változik, és változunk mi is benne. Ezért idős korunkra meg kell tanulnunk kihasználni a kínáló lehetőségeket arra, hogy minden napunk derűben teljék, erre pedig legjobb kínáló alkalom az emberi közösség.

Lőrincz Sarolta Aranka

Október második hétvégéjén szervezte meg a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányja az immár nagykorú, XVIII. Őszirózsa, magyarnóta-énekesek országos versenyét. A verseny célja a magyar nóta népszerűsítése, hagyományának ápolása, művelőinek szakmai támogatás nyújtása.

A rendezvényen szakmai zsűri minősíti a versenyzőket, értékeli és arany-, ezüst-, illetve bronzkoszorúval, valamint I-III. helyezéssel jutalmazza a felvidéki versenyzőket. A zsűri tagjai: Tarnai Kiss László, Szeredy Krisztina, Antal Gusztávné és Magyar Nándor voltak. A hozzáértő zsűri az eredmény-

hirdetés előtt színpadra lépett, maguk is énekelve fokozták a közönség jókedvét, megalapozva a díjkiosztás jó hangulatát.

Őszirózsa - magyarnóta-énekesek országos versenye

A verseny október 7-én kezdődött a felvidéki versenyzők elődöntőjével. A 16 főből álló mezőny a zsűritől kapott jó tanácsokkal vághatott neki a másnapi megmérettetésnek. Az esemény folytatásában az első ízben megrendezett

Nótaest zajlott Ipolynagyfaluban. Az előző évek aranykoszorúsai közül léptek néhányan a színpadra, ahol mindnyájan láthattuk-hallhattuk, hogy érdemesek voltak az aranykoszorúra. Szitás Ida,

Lukács Galambos Edit, Básti János, Kolcsár Endre (a 2016. év legjobb határon túli versenyzője), valamint Magyar Nándor (állandó zsűritag, az első Őszirózsa verseny győztese) fantasztikus estet adott, közös éneklésre invitálva a hallgatóságot, akik jókedvvel, aktívan vettek részt az esten. Az énekesek és a versenyzők zenei kíséretét Mezei Zsolt és cigányzenekara biztosította Dunamocsról.

Vasárnap reggel gyülekeztek az ipolyinéki kultúrház előtt a határon túli versenyzők. A 24 magyarországi jelentkező közül többen már visszatérő versenyzőnek számítanak, akik az ország minden tájáról jöttek megmérettetni magukat. A nagy létszámra való tekintettel a versenyzők két blokkban adták elő repertoárjukat.

A verseny kezdekor 1 perces néma főhajtással emlékeztünk meg Balogh Béla prímásról, aki több mint egy évtizedig kísérte zenekarával a nótaénekeseket, aki ez alkalommal már nem a földi zenekarban muzsikál.

A délelőtti versenyprogram végén a zsűri minden versenyzőt egyenként értékelt, javaslatokat tett az előadásmódra. A díjátadásra a közösen elfogyasztott ebéd után került sor, kiosztásra kerültek végleges és ideiglenes arany-, ezüst-, valamint bronzkoszorús minősítések (az ideiglenes minősítéssel rendelkezőknek a jövő évben meg kell védeniük címüket),

valamint a legjobb határon túli versenyző cím is. A rendezőség és a zsűri is arra biztatott mindenkit, hogy jövőre is vegyen részt e nivós megmérettetésen, hiszen évről évre lehetőség van magasabb szintre lépni.

A délután a felvidéki versenyzők döntőjéről szólt, a 16 versenyző szebbnél szebb öltözékben lépett a nagyérdemű elé, hogy előadja az egy hallgatóból és egy csárdásból álló versenyprogramját. Az először versenyzők az izgalomtól elszoruló torokkal, a rutinosabb versenyzők magabiztosan énekeltek, a zenekar pedig minden versenyzőt segítve és kiszolgálva húzta a nótákat. A versenyzők egymást is meghallgathatták, a közönség soraiból is kihallatszott egy-egy éneklő

hang, bizonyítva hogy ennek a műfajnak nemcsak a színpadon a helye. Mind a közönség, mind a versenyzők között helyet foglaló fiatalság pedig bizonyítja, hogy nem előregező műfaj, hanem egyre szélesebb népszerűségnek örvendő szórakozási formává válik.

Díjazottak:

I. hely: Jalsovszky Mónika /Hidaskürt/
 II. helyezett: Molnár Lóránt /Bély/
 III. helyezett: Tóth István /Vágkirályfa/

Arany minősítés:

Jalsovszky Mónika /Hidaskürt/
 Molnár Lóránt /Bély/

Arany minősítés 1 évre:

Ladacsi Mónika /Nyárasd/
 Tóth István /Vágkirályfa/

Ezüst minősítés:

Filó Katalin /Felsőszeli/
 Lachata Pál / Vága/
 Simkó Mária /Felsőszeli/
 Szöcs Márta /Felsőszeli/
 Tusko Rózsa /Ipolyság/
 Kukolíkné Szendrei Rózsa
 /Rimaszombat/

Bronz minősítés:

Oláh Júlia /Vága/
 Kardos István /Párkány/
 Kovács László /Ebed/
 Nagy Noémi /Nemeshodos/
 Molnár Margit /Bély/
 Rezes Gyula /Szepsi/

Magyarországi néptáncosok eredményei:**A legjobb magyarországi énekes**

Balázs Anikó /Budapest/

Arany minősítés:

Kovács János /Kecskemét/
 Marton Lézer Márta /Maglód/
 Balázs Anikó /Budapest/

Arany minősítés 1 évre:

Boris Sándor /Zengővárkony/
 Gengeleczki Tibor /Pilis/
 Suba Sári /Kiskőrös/
 Sztruhala József /Jánoshida/
 Égető Ilonka /Tázlár/

Ezüst minősítés:

Kunsági Andrea /Budapest/
 Tarnai Marcell László /Budapest/

Ezüst minősítés 1 évre:

Henczes Júlia /Gyál/
 Fülep Máté /Budapest/

Bronz minősítés:

Tar József /Balmazújváros/
 Gera Ferenc /Szeged/
 Györi Ferenc /Jászberény/
 Nagy Mária /Kecskemét/
 Siposné Heigli Marianna
 /Tiszajenő/

Bronz minősítés 1 évre:

Bényei Ilonka /Lőrinci/
 Szabó Róbert
 /Igar-Vámszőlőhegy/

A rendezvény az SZK Kormányhivatala Kisebbségi Kultúrák 2017 programja támogatásával valósult meg. - Realizované s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky - program Kultúra národnostných menšín 2017

Elhunyt Papp Sándor

Hatvanegy éves korában, hosszú súlyos betegség után október 12-én, csütörtökön este elhunyt Papp Sándor újságíró, a Pátria Rádió korábbi főszerkesztője, az állami hírugynökség volt munkatársa.

Neve egybeforrt a szlovákiai magyar rádiózással, hiszen tevékenységével több mint három évtizeden át határozta meg a Szlovák Rádió magyar adásának mindennapjait.

Papp Sándor neve összeforrt a Csemadok több országos rendezvényével is. Segítette a Szóttos Népművészeti Együttest, jelen volt számtalan népzenei gyűjtésen, ott volt Gombaszögön és

Zselízen, dolgozott a Tavaszi szél vizet áraszt... sikeréért. Hiányozni fog a magyar néptáncosok Őszi rózsája nevet viselő versenyén is, ahol 2003-tól (egy év kihagyással) 13 éven keresztül állandó zsűritag volt

Rádiósként számtalan Csemadokkal kapcsolatos műsor, élő közvetítés megszervezése kapcsolódik hozzá.

2017. október 16-án, hétfőn 14.00 órakor helyezik végső nyugalomra a pozsonypüspöki temetőben.

Emlékét megőrizzük!

...Az élet egy színes álmódás
 És nincs felébredés.
 Ha elszáll a színes látomás
 A sír megásva kész.

....Az élet úgyis tovaszáll,
 A sír magába zár,
 Szeressük egymást gyerekek,
 Hisz minden percért kár!

Esterházy János kegyeleti megemlékezés Alsóbodokon

Esterházy János a (cseh)szlovákiai magyar közösség kiemelkedő politikus-a volt a múlt század húszas éveitől 1945-ig. 1901. március 1-jén született Nyitraújlakon, s 1957. március 8-án hunyt el Csehszlovákiában, a hírhedt mírovi politikai börtönben. Rehabilitálása máig várat magára.

Halálának 60. évfordulóján végrendeletének megfelelően helyezték örök nyugalomra a mártír hamvait Alsóbodokon, Zoboralján. A kegyeleti megemlékezés, melyen egyházi és világi méltóságok egyaránt részt vettek, emlékező szentmisével kezdődött, melyet Marek Jędraszewski Krakkó érseke,

Frantisek Rábek szlovák tábori püspök, valamint Bíró László magyar tábori püspök és Ďurčo Zoltán nyitrai püspöki helynök koncelebrált. Az emlékező szentmise előtt versekkel, prózával és zenével is megemlékeztek Esterházy grófról.

A szertartás végén közjogi méltóságok tartottak beszédet: Kövér László levélét Pető Tibor, Magyarország pozsonyi nagykövete olvasta fel, Németh Zsolt a magyar országgyűlés külügyi bizottságának elnöke tartott ünnepi szónoklatot.

A gróf családjának nevében Esterházy-Malfatti Giovanni, Esterházy János unokája mondott köszönetet a megemlékezés szervezőinek, Paulisz Boldizsárnak, a birtok tulajdonosának, és kísérte végig édesanyját, Esterházy-Malfatti

Alice asszonyt a szertartás során.

A beszédek után került sor az urna elhelyezésére, a Szent Kereszt felmagasztalása kápolnában, ahol a meghívott magánszemélyek, szervezetek helyezték el a megemlékezés koszorúit. Az e célra épített és megszentelt zárandokhely, Krisztus sziklasírját idézve, méltó nyughelyet ad a politikus hamvainak.

Az eseményt kísérte az Esterházy-emlékmaraton, mely a Felvidék területén kelettől nyugatig fellelhető, a grófhöz kapcsolódó településeket érintette. A Zsélyi Zoltán vezette futók minden településről egy-egy maroknyi földet hoztak, az ebből emelt halmon pihen az urna. Magukkal hozták továbbá a települések által felszalagozott zárandokfeszületet is, melyet szintén elhelyeztek a kriptában.

A megemlékezés mellett Esterházy életútját bemutató kiállítást is meg lehetett tekinteni, ahol a gróf életútját szakrális tárgyak segítségével mutatják be.

Kegyeletteljes, Esterházy János emléke előtt méltó tiszteletadásban volt

részüket mindazoknak, kik eljöttek fejét hajtani a hazatalált hamvai előtt.

Idézet Paulisz Boldizsár nyilatkozatából: „Sokszor sok helyen elmondtam már: nem szabad arra várnunk, hogy majd valaki más megteszi helyettünk azt, ami a mi kötelességünk. Esterházy értünk hordozta a keresztet, értünk halt meg, ennyivel tartozunk neki, hogy teljesítsük

utolsó akaratát. Én bízom abban, hogy a mai esemény - főleg a fiataloknak - ad olyan impulzust, hogy tovább vigyék Esterházy szellemiségét. Közel harminc évvel a rendszerváltás után merjük elhinni, hogy szabadok vagyunk, merjünk végre olyan dolgokkal foglalkozni, amikkel korábban nem lehetett, merjünk olyan embereket példaképül választani, akik a felvidéki magyarság felemelkedéséért tevékenykedtek. Esterházy egy volt közülük, de bátran mondhatjuk, hogy lelki-ségben, kereszténységünk megélésében, a nemzethez való hűségben korának legkiemelkedőbb alakja volt.“

Simonsics Sára

Pillanatkép

Az Esterházy-emlékfutás ötödik napján, 2017. szeptember 14-én a futók rövid időre megálltak Nagykürtösön is. A járási székhelyen Balík László, az MKP járási elnöke és Bodzsár Gyula járási titkár fogadták és tájékoztatták őket a város és környéke nevezetességeiről.

Kép és szöveg: B.Gy.

Egymillió hívő alakított élő imaláncot Lengyelország határain

Október 7-én körülbelül egymillió emberből álló imalánc vette körül szombaton Lengyelországot, a hívek több mint 3500 kilométer hosszan, az országhatár közelében kijelölt mintegy 4 ezer helyen, 320 templomban, valamint hajókon, hegycsúcsokon és több repülőtéren is rózsafüzért imádkoztak a világ és a haza békéjéért.

A Rózsafüzér egészen a határokig elnevezésű akciót egy világi hívekből álló csoport kezdeményezte, a lengyel egyház pedig támogatta ezt. A szervezők a fatimai jelenések idei, 100. évfordulójához, valamint más, a rózsafüzér olvasására biztató Mária-jelenésekhez kötötték kezdeményezésüket.

A hívek a belföldön fekvő községekből buszokkal és vonatokkal indultak az országhatárra, ahol a délelőtti szentmisék után délután 14 órakor egyszerre kezdtek el rózsafüzért olvasni.

A kijelölt határ menti templomokon kívül a résztvevők a határokhoz közeli városok főterein, határátkelő pályaudvarokon, a határfolyók és a Balti-tenger partján, hajókon, több hegycsúcson, valamint tíz lengyelországi repülőtéren működő kápolnában is imádkoztak.

A Tátrában és a Beszkidekben a szomszédos Szlovákia és Csehország lakosai is csatlakoztak hozzájuk, a lengyel-német határ közelében fekvő Siekierki községbe Berlinből és Hamburgból is érkeztek vendégek. A Gdansk kikötőváros közelében fekvő Westerplattén - ahol a második világháború első ágyúlövésai dördültek el - gyerekek imádkoztak.

Az akcióhoz 43 európai - mindenekelőtt brit, valamint 12 egyesült államokbeli - városban élő lengyelek is csatlakoztak a helyi templomokban.

A tátrai üdülőközpontban, Zakopanében az akció alkalmából mondott homíliában Marek Jedraszewski krakkói érsek hangsúlyozta: az összegyűlték földrészünk népeiert is imádkoznak azért, „hogy ezek megértsék: ha akarjuk, hogy Európa megmaradjon Európának, vissza kell térni az európai kultúra keresztény gyökereihez”.

A lengyel püspökkari konferencia szóvivője pénteken a legnagyobb európai vallási rendezvénynek minősítette az akciót a tavaly júliusban Krakkóban Ferenc pápa részvételével megtartott katolikus ifjúsági világtalálkozó óta.

Az imaláncot a szervezők a szombatira eső Rózsafüzér Királynője ünnepére időzítették. Ezen a napon a katolikus egyház megemlékezik az 1571. október 7-én Lepantónál vívott tengeri csatáról, melyben a keresztény hadak megállították az oszmán erők előrenyomulását a Földközi-tengeren.

Pontos részvételi adatok még nem ismertek, több televíziós csatorna - köztük a TVN24 kereskedelmi hírtelevízió, valamint a TVP Info közszolgálati hírtelevízió - azonban szombat délután megerősítette az egymillió hívő részvételét. Beszámoltak arról is, hogy az egyes helyszíneken a rossz időjárás ellenére megjelent tömeg felülmúlta a rendezők elvárásait.

Forrás: MTI

Európai küldetésünk

Ferenc pápa az irgalmaság szent évében bejelentette, hogy 2020-ban Budapesten kerül megrendezésre az Eucharisztikus Világkongresszus. Melyik nemzet mondhatja el magáról, hogy 100 év alatt kétszer is szervezhetett Eucharisztikus Világkongresszust? Érezzük szívügyünknek az előkészületet, az Oltáriszentséggel való élő kapcsolatunk rendszeres ápolását és elmélyítését. Legyen a közelgő Eucharisztikus Kongresszus közös ünnepünk, hiszen Szent István népe, Mária népe nagy küldetést kapott.

Két látomása volt Pió atyának a magyarsággal kapcsolatban. Az első látomásban egy töviskoronát látott Magyarország körül és 56 volt beleírva - ma ezt már mindenki érti. A másik látomásban Magyarország körül egy rózsabokrot látott, melyből egy madár, mint egy csodálatos fényesség szállt fel. Így nyilatkozott a látomásról Szent Pió atya: „Magyarország egy olyan kalitka, amelyből egyszer még egy gyönyörű madár fog kirepülni. Sok szenvedés vár még rájuk, de egész Európában páratlan dicsőségben lesz részük. Irigylem a magyarokat, mert általuk nagy boldogság árad majd az emberiségre. Kevés nemzetnek van olyan nagyhatalmú őrangyala, mint a magyaroknak, és bizony helyes lenne erősebben kérniük hathatós oltalmát országukra!“. Közülünk kerül ki az, aki majd megváltoztatja ezt a világot. Már elindult!

2017. október 13-án 100 éve, hogy megtörtént az utolsó fatimai jelenés. Letelt a „fatimai 100 év“, melyben a Szűzanya azt mondta, hogy a gonosz lélek 100 évig bitorolni fogja ezt a világot. 2017. november 7-én lesz a nagy októberi szocialista forradalom 100. évfordulója. Nem véletlen! Óriási lelki-szellemi harc tanúi vagyunk ebben a világban. Szabó Lőrinc 1923-ban írt versében így fogalmaz: „Hazám, keresztény Európa / Útálom és arcába vágom: / - Száz év, de tán kétezer óta / örült, mocsos, aljas világ ez, / ez a farizeus Európa! / Kenyér s jog helyett a szegényt / csitítja karddal, üres éggel / és cinkos lelkiismeretét / avatag és modern meséssel; / száz év, de már kétezer óta / hány szent vágy halt meg gaz szívében! (...) hazám, boldogtalan Európa, / ha túléled a harcok végét, / elbírod-e még te az Istent, / a Szeretetet és a Békét?“

Ez a kérdés számunkra is! Amikor egy nép ajkáról megpróbáltatáskor elhangzik ez a kérdés: Uram, meddig felejtkezel el rólam? - ez már az élet és megújulás jele. Ebből már egészen biztosan szabadulás lesz. Az a nép, amelyik Istenhez fordul kérdéseivel, jó úton jár. Ha helytelenül teszi is fel a kérdést, mégis azt jelenti, hogy helyesen tájékozódik. Tudja már, hogy merre keresse az utat. Rádöbrent arra, hogy nincs más szabadulás, csak Isten segítségével. Isten volt számtalanszor az egyedüli reménysége és segítsége népünknek az elmúlt 1000 év alatt. Legyen ez így továbbra is!

Balga Zoltán

Megválasztották a Kisebbségi Kulturális Alap szakmai tanácsának tagjait

A szlovákiai magyar kisebbség kulturális szervezeteinek választó közgyűlésén, október 13-án szavaztak a Kisebbségi Kulturális Alap szakmai tanácsának tagjaira. Az öt-öt tagból álló 3 bizottságba összesen kilenc főt választottak meg, a további hat személyt a KKA igazgatója jelöli ki.

A közgyűlést a magyar közösség esetében a pozsonyi Vásárcsarnok nagytermében tartották, tekintettel arra, hogy a közgyűlést megelőzően több száz civil szervezet nevezte meg delegáltját, és a közgyűlés szavazásra jogosult tagjainak túlnyomó része meg is jelent a testület ülésén. A jelenléti ív aláírása, a személyazonosság ellenőrzése után a közgyűlés tagjai szavazólapot kaptak, néhányan megbízottként több szervezetet is képviseltek, ezért mindenki annyi szavazólapot kapott, ahány mandátuma volt. A korábban írásban megtett jelöléskor egyértelművé vált, hogy melyik szakmai bizottság tagjaira fog szavazni a küldött, és a jelöltek közül egy név előtti sorszámot kell bekarikázni, és urnában dobni a szavazatot.

A közgyűlést Molnár Norbert, az alap igazgatója nyitotta meg szlovák nyelven. Miután a bevezető szövegét elmondta, Tóth Tibor, a magyariskola.sk honlap működtetője ügyrendi javaslatot tett: a tárgyalás nyelve legyen annak a nemzeti kisebbségnek a nyelve, amelyet képviselnek a közgyűlés tagjai. Molnár Norbert megkérdezte, van-e a teremben olyan, aki nem tud magyarul, majd miután nem érkezett ilyen jelzés, szavazásra bocsátotta a javaslatot. A közgyűlés egyhangú szavazással jóváhagyta, hogy a tanácskozás magyarul folytatódjon.

Molnár Norbert elmondta, hogy a KKA-ról szóló törvény lehetővé teszi a szakmai bizottságok összevonását, azaz, hogy csak egy bizottság dolgozzon, de ismertette ellenérveit is, hiszen a magyar kisebbség esetében ez a pályázatok kezelését nagyon nehézkessé tenné. Javaslatára a közgyűlés egyhangú szavazással elfogadta, hogy a tanács három szakmai bizottságot alakítson ki.

A közművelődési szakmai tanács esetében volt a szavazatra jogosultak és a jelöltek száma a legmagasabb, még azután is, hogy Molnár Norbert bejelentette, hogy a jelöltek közül heten visszaléptek. A másik két szakmai bizottság jelöltjeinek listája a kiosztott szavazólaphoz képest nem változott.

A szavazás akadálymentesen zajlott, az első körben kialakult a végső névsor, mert nem volt szavazategyenlőség. És a háttérbeszélgetésekből az is kiderült, hogy a kultúra, közművelődés szekciójában olyan jelöltek kerültek a bizottságba, akinek személyében a civil szféra jelentősebb része megegyezett, nem aprózódtak el a szavazatok, sőt, nagyjából azon személyek nyertek mandátumot, akik eddig is tevékenykedtek a kisebbségi kultúrára szánt támogatás szétosztásában. Az irodalmi, kiadói tevékenységet és a színházakat kezelő bizottságban sem született meglepetés, ugyanazok a körök fogják befolyásolni a támogatások elosztását, akik eddig.

Az A szakbizottság tagjai a közoktatás, a kultúra és a tudomány területén fejtik majd ki tevékenységüket. A szavazás során **Zsélyi Katalin**, a Rimaszombati Városi Művelődési Központ munkatársa 56 szavazatot kapott. A másik tag, **Hornýák István**, a Pátia Rádió szerkesztője, a Csemadok jelöltje 40 szavazattal, és a harmadik, az amatőr színjátszó mozgalom ismert szakértője, **Szabó Csilla** lett 24 szavazattal. A három győztes jelöltön kívül mindenki más tíznél kevesebb szavazatot kapott.

A B kategóriában a prioritás az irodalomra és kiadói tevékenységre, a sajtóra irányul. Ebben a bizottságban volt a legkevesebb jelölt. Itt **Csanda Gábor** pozsonyi irodalomkritikus, szerkesztő (12 szavazattal), **Sidó Árpád**, a Paraméter munkatársa (10 szavazattal) és **Molnár Anna**, a Kukukónia polgári társulás marketingosztályának vezetője (9 szavazattal) lett eredményes a választás során.

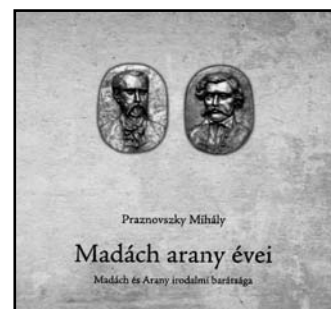
A C szakmai bizottságba azon szervezetek tartoznak, amelyek a művészet, a színházi és zenei élet terén, illetve audiovizuális területen tevékenykednek. A választás során **Hégli Dusan**, az Ifjú Szivek koreográfusa, **Lakatos Róbert**, a Kassai Thália Színház zenei rendezője és Czibula Csaba dunaszerdahelyi televíziós szakértő kapták a legtöbb szavazatot, Hégli Dusan 12, Lakatos Róbert 11 és **Czibula Csaba** 3 szavazattal lett a szakmai bizottság tagja.

Az egyes tanácsok öt-öt tagból állnak majd, minden kategóriába a további két-két személyt a Kisebbségi Kulturális Alap igazgatója nevezi ki. Az alap valójában 2018 januárjától kezd dolgozni. Az első pályázatok várhatóan decemberben jelennek meg.

Felvidék.ma

Könyvajánló

Praznovszky Mihály:
Madách arany évei

Praznovszky Mihály igen termékeny író, ami a Madáchról és Mikszáthról megjelentetett könyveit illeti, hiszen csak ebben az évben már ez a második megjelent kötete. Mostani ajánlatunk bemutatójára a Madách-emléknapon került sor hagyományosan Alsósztrégován. A könyv Arany János születésének 200. évfordulója tiszteletére jelent meg, így ezt kettős ünnepnek is tekinthetjük. A kötet címlapján Madách Imre és Arany János szliácsi emléktábláján található bronz portré látható. A kötet Madách és Arany irodalmi barátságáról szól. Madáchot Arany vezeti be a magyar irodalmi életbe. Kapcsolatuk elemzésének alapvető forrása az a mindössze 16 levél, amelyet négy esztendő alatt egymással váltottak. Ebben benne van a Tragédia kiadástörténete éppúgy, mint két zseniális személyiség egymásra találása. Persze a szerző ennél több forrásból merít, így a korabeli sajtóból, más barátoknak írott levelekből és a többé-kevésbé hitelesnek tűnő kortársi visszaemlékezésekből. Személyes kapcsolatuk révén közelebb kerültek egymáshoz. Négy találkozásukról biztosan tudomásunk. 1862-ben, útban Szliácsfürdőre megáll Alsósztrégován is, ahol két napot tölt Madách társaságában.

A kötetet bátran ajánlhatjuk nemcsak irodalomárokknak, hanem minden olyan olvasónak, aki ismeri Madáchot és Aranyt (és ki ne ismerné?), mert olyan további információkhoz jut, amelyeket eddig biztosan nem volt módja ismerni.

Balogh Gábor

NAGYJAINK NYOMÁBAN

A CSEMADOK Nagykürtösi Területi Választmánya minden évben megszervezi a Nagyjaink nyomában elnevezésű irodalmi körútját. Idén is a járásban működő öt magyar tanítási nyelvű alapiskola (Ipolynyék, Ipolybalog, Csáb, Lukanénye és Ipolyvarbó) 9. évfolyamos diákjai vehettek részt az egész napos kiránduláson. Alsósztrégovától Csesztvéig, Szklabonyától Mohorán keresztül Horpácsig utazva meglátogattuk a kiemelkedő személyek életében és munkájában fontos szerepet játszó helyszíneket, és elhelyeztük az emlékezés koszorúit.

Az egész napos tanulmányút testközelbe hozza, kézzelfoghatóvá teszi azt, amit eddig csak a tankönyvekben olvas-

fiatalokhoz a zeneórást. A kiállítást elvittük a járás magyar tanítási nyelvű iskoláiba, illetve a kultúrházakba is.

A tartalmasabb élmény eléréséhez minden diák kapott egy, a CSEMADOK által szerkesztett füzetet, a Hagyaték

hadtak. Sztrégován felolvashattak részleteket Madách fő művéből, Csesztvén, a kis házi színpadon a diákok beöltözve a Tragédia egy-egy szereplőjévé válhattak, Mohorán pedig beléphettek abba a templomba, ahol Mikszáth Kálmán nőül vette Mauks Ilonát, és megtekinthették az ezt tanúsító okiratot. A horpácsi kastély előtt pedig helyet foglalhattak Mikszáth mellett a padon.

A nap lezárásaként megtekinthettük Apátújfalu kultúrházában a Kodály Zoltán életéről és munkásságáról szóló kiállítást, mely 20 darab képes, rajzos, plakátos formában hozza közelebb a

füzetek egy részét, melyben Mikszáth és Madách mellett olvashattak több, a járás-

ban született, élt és munkálkodott nagyságról is.

Igen élvezetes és tartalmas, élményekben gazdag kirándulásban volt részünk. Köszönjük a szervezőknek, hogy lehetővé tették számunkra ezt a tanul-

mányutat, valamint a támogatást a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai

Államtitkárságának és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek.

Simonsics Sára

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

Gondolatébresztő

2014-ben indítottuk el azt a sorozatot, melyben egy-egy „gondolatébresztő” témával foglalkozunk. Mostani témakörünk:

*A szomorúságról
Az egészségről és az igazságról
A válságos tízpercekről*

Régi nóta, híres nóta

Járásunkban az idén 18. alkalommal rendeztük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét Ősziórsza címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközölünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is. Akik ismerik majd a közreadott nótákat, azok énekeljék vagy dalolják, akik nem, azok igyekezzenek ezt másoktól megtanulni és eldalolni.

A most közölt nótával emlékeztünk régi primásunkra, Balogh Bélára, aki januárban távozott el közülünk. Kedvenc nótáját Magyar Nándor énekelte el a megnyitón.

ÉJSZAKÁZÓ EMBER VAGYOK

SZABÓ Kálmán,
zenéje és szövege

Éjszakázó ember vagyok, és ha egyszer majd meghalok,
éjjel temessetek.
Úgy tegyetek le a sírba, soha senki meg ne tudja,
hogyan most kit temetnek.
Keresztfámra csak azt írják, Isten veled csúnya világ
örökkön örökké.
Nem fáj már a beteg szívem, pontot tettem réges-régen
minden nagy örömemre.

Isten előtt megjelenek, szép csendesen letérdelek,
bocsánatát kérem.

Megkérem az eget urát, bocsássa be bűnös fiát
magához az égbe.

Koldusszegény zenész voltam, én mindig
csak nótáztattam
világéletemben.

A szívemet összetörték, boldogságom meggyötörték,
kikacagtak érte.

Nem tudok így búcsút venni, töletek így elszakadni,
meghasad a szívem.

Mert én mindig nótáztattam, és ha
egy-egy könnyet láttam,
nemhiába éltem.

/:Odafenn majd találkozunk, minden-minden
jó pajtásom
megcsókol majd érte.

Éjszakázó ember voltam, ha más örült, boldog voltam,
Isten megáld érte.:/

Ne hessegesd el a szomorúságot. Oktalanul jön; talán öregszel ilyen pillanatokban, talán megértettél valamit, elbúcsúzol a szomorúság negyedórájában valamitől. S mégis, a szomorúság megszépíti az életet. Nem szükséges, hogy mesterséges világfájdalommal mászkálj a földi tereken, lehorgasztott fővel, az élet és minden tünemény reménytelen mulandóságán elmélkedve, a tűnő örömök fantomjai után koslatva. Először is, az örömök, melyek eltűnnek, talán nem is voltak igazi örömök. Emlékezzél csak... Aztán: a szomorúság egy váratlan pillanatban leborítja csodálatos, ezüstszerű ködével szemed előtt a világot, s minden nemesebb lesz, a tárgyak is, emlékeid is. A szomorúság nagy erő. Messzebből látsz mindent, mintha vándorlás közben csúcsra értél volna. A dolgok sejtlemesebbek, egyszerűbbek és igazabbak lesznek ebben a nemes ködben és gyöngyszín derengésben. Egyszerre emberebbnek érzed magad. Mintha zenét hallanál, dallam nélkül. A világ szomorú is. S milyen aljas, milyen triviális, milyen büfögő és kibíratatlan lenne egy teljesen elégedett világ, milyen szomorú lenne a világ szomorúság nélkül!

Amikor a betegség környékezik, igen nagy erővel és akarattal egy ideig még úr maradhatsz a nyavalya fölött. Az elején. Mikor még csak lopakodik körülötted a végzet. Méregeti erőidet, mint a küzdő az ellenfelet. Ha ilyenkor nagyon odafigyelsz, nagyon erős vagy, igaz rendet tartsz lelkedben, dolgaiddban - az egészség: igazság -, talán te maradsz a párharc kezdeti idejében az erősebb. Egészségesnek maradni annyi, mint tisztességesnek és igazságosnak maradni.

Minden életkornak, minden életszakasznak, igen, minden napnak vannak válságos tízpercei, mikor mindaz, amit addig türethetően elviseltél: munkád, környezeted, hiányérzeteid, vágyaid, természeted - egyszerre, átmenet nélkül elviselhetetlennek tetszik. Ez a válság erős, mint egy robbanás. Munkád fölé hajolsz, s egyszerre érzed az eddig elvégzett feladat tökéletlenségét, a reád várakozó feladatok méreteinek és igényeinek türethetetlen reménytelenségét. Életed fölé hajolsz, s mint a vízbe fúló, látod mindazt, összesűrítve, egyetlen pillanat örvényében, amihez gyáva, lusta, hazug vagy önző voltál, s ami most áradással és fulladással fenyeget. Ez a válság, ezek a tízpercek, ezek az élet- és munkavesztélyes pillanatok a múlt idővel mind hevesebben térnek vissza. Megesik, hogy naponta. Ilyenkor tudjad, a válságok időhöz kötöztek; figyeld szíved és órád mutatóját. Mint akit roham kínozik, s tudja: a rohamoknak ütemük és kimért idejük van. Hagyj föl rövid időre munkáddal, lazíts napjaid rendjén, iparkodj hanyag és alázatos lenni. A tízperc elmúlik. A munka és az élet, amíg közük van egymáshoz, megmaradnak.

(Márai Sándor: Füves könyv)

FELHÍVÁS

Az eredeti időpont helyett **2017. 11. 19-én, Csábon** kerül sor a Nagykürtösi járásban állandó lakhellyel rendelkező magyar ajkú fiatalok részére az

IFJÚ TEHETSÉGEK FESZTIVÁLJA
/ITEFESZT/ címet viselő járási tehetségkutatóra.

A versenyre művészeti iskolák növendékeinek, illetve alap- és középiskolás diákok jelentkezését várjuk egyéni (szóló) produkcióval az alábbi témakörökben: ének - magyarul előadott versenyszám (*előny a magyar szerzőtől választott dal*), zene - hangszer-szólista (*előny a magyar szerzőtől választott versenyszám*), magyar néptánc (szóló vagy páros), vers-, próza- vagy mesemondás, paródia, bűvészet, zsonglörködés stb.

Egy-egy versenyző több kategóriában is indulhat.

Nevezési határidő: 2017. november 5.

Jelentkezni a **csemadok@gmail.com** e-mail címen vagy a **0907-856-296-os telefonszámon** lehet.

A versenyzők teljesítményét szakmai zsűri bírálja el.

RAJTUNK IS MÚLIK...

A Nagykürtösi járás magyarjainak kulturális napja
HOL? - Nagykürtös, kultúrház

2017. OKTÓBER 29., vasárnap 17.00

MŰSOR: Kiss Zenészek együttes - Ipolybalogi Művészeti Alapiskola, Mini zongorakonzert - Alisa Yajima /Japán/ és Baráz Ádám /HU/, Éneklőcsoportok: Apátújfalu, Bussa, Ipolynyék, Ipolykér PESTI KABARÉ - Rész Hajnalka, a Madách Színház művésznője, Reviczky Gábor, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész, Beregi Péter, érdemes művész

Belépés díjtalan!

A rendezvény ideje alatt bemutatkoznak a járás MKP-s megyei képviselőjelöltjei

2. Balík László 12. Jámbor László 14. Korcsok Anikó

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>

A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és az SZK Kormányhivatala Kisebbségi Kultúrák 2017 programja támogatta - Realizované s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky - program Kultúra národnostných menšín 2017

Készült a Magyar Kormány támogatásával

KÜRTÖS Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Balogh Gábor, a CSNTV elnöke, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0905/71 77 76. Szerkesztők: Hrubík Béla, Balogh Gábor. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Veľký Krtíš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 0,40 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.